

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Українська мова за професійним спрямуванням

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: обов'язкова Форма навчання: денна, заочна

Освітній ступінь: БАКАЛАВР

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.15 Середня освіта (Природничі науки)

Освітня програма: Середня освіта: природничі науки

Рік навчання: 1 Семестр: I

Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.: денна форма: 12 - лекції; 48 - практичні; 60 - самостійна робота; заочна форма: 6 - лекції; 8 - практичні; 106 - самостійна робота).

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle:

<http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/user/index.php?id=1388> (д/ф)

<http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1006> (з/ф)

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Делюсто Марина Сергіївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: к.філол.н., доцент кафедри української мови і літератури

Кафедра: української мови і літератури

Робочій e-mail: mdelyusto@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: понеділок 14.40 – 15.40

3. Опис та мета дисципліни

Курс “Українська мова за професійним спрямуванням” має на меті розвивати в студентів інтерес до державної мови, розуміння її значущості у житті кожного громадянина України, формувати національно-мовну особистість, поглибити знання студентів про норми сучасної української літературної мови, підвищити та вдосконалити рівень культури мовлення майбутніх фахівців тощо. Процес навчання здійснюється з урахуванням сучасних напрацювань в українській лінгвістичній науці.

Особливу увагу зосереджено на активних процесах в орфоєпії, графіці та орфографії української мови, зокрема на змінах у правописі української мови, висвітлено проблемні та складні питання граматики української мови. Окреме місце у курсі відведено вивченню офіційно-ділового та наукового стилю української мови, їх підстилів та жанрів.

У процесі навчання передбачено використання інформації теоретичного та прикладного характеру з фонетики, лексикології, словотвору, морфеміки, морфології, синтаксису сучасної української мови, стилістики, культури мови, діалектології, риторики тощо.

4. Результати навчання

Структура курсу спрямована на сприяння усвідомленню студентами того, що українська мова є важливою ланкою підготовки сучасного фахівця, на вироблення і закріплення навичок володіння грамотним усним і писемним українським літературним мовленням.

Опанувавши цей курс, студенти

знатимуть:

- теоретичні відомості про українську літературну мову як державну, соціальні й територіальні різновиди української мови, її стилістичну диференціацію;
- особливості стилів та жанрів сучасної української літературної мови;
- знати ознаки наукового стилю, його підстили та жанри, мовні особливості;
- науковий етикет;
- історію і сучасні проблеми української загальної і спеціальної термінології, що формувалася упродовж історичного розвитку української мови;
- основні правила українського правопису;
- синтаксичні аспекти професійного мовлення;
- призначення, кваліфікацію документів, вимоги до складання та правила їх оформлення тощо

вмітимуть:

- грамотно оформлювати тексти різних стилів;
- володіти різними видами усного спілкування, готуватися до публічного виступу;
- створювати наукові тексти професійного спрямування українською мовою;
- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;
- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури;
- висловлювати державною мовою відповідно до наявних вимог отримані науково-дослідні результати в усній і писемній формах з необхідною точністю та повнотою тощо.

5. Структура дисципліни

Денна форма навчання

Тема № 1. Вступ. Державна мова – мова професійного спілкування

Перелік питань/завдань, що вноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): 1. Предмет і завдання навчальної дисципліни, її наукові основи. 2. Природа і функції мови. 3. Місце української мови серед мов світу. Проблема походження української мови. 4. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. 5. Поняття літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.	1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Гриценко П. Українська мова: державна і державотворча. Український інформаційний простір. Число 2. К., 2014. С. 19–27. 3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник. 2-ге видання. К.: ВЦ Академія», 2006. 368 с. 4. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 5. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009.

<p>6. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.</p> <p>7. Мовна, мовленнєва, комунікативна професійні компетенції.</p> <p>8. Мовні норми. Класифікація мовних норм.</p>	<p>430 с.</p> <p>6. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с.</p> <p>7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с.</p>
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <p>1. Місце української мови серед мов світу. Проблема походження української мови.</p> <p>2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.</p> <p>3. Поняття літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.</p> <p>4. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.</p> <p>5. Мовні норми. Класифікація мовних норм.</p>	<p>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf</p> <p>2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с.</p> <p>3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с.</p> <p>4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с.</p> <p>5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf</p> <p>6. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Доберіть і запишіть 5-6 аргументів, щоб підтвердити тезу «Розмовляти українською мовою – престижно».</p> <p>2. Визначте і прокоментуйте поняття «українська мова», «літературна мова», «сучасна українська літературна мова», «мовна норма», «культура мови», «кодифікація мови».</p> <p>3. До запропонованих слів доберіть українські відповідники: акцент, генеза, белетрист, демаскувати, капітальний, аналогічний, превентивний, деградація, еволюція, тотальний, латентний, гіпотеза, ігнорувати, лаконічний, наївний.</p>	<p>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf</p> <p>2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с.</p> <p>3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с.</p> <p>4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с.</p> <p>5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf</p> <p>6. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf</p> <p>7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с.</p>

Тема № 2. Орфоепічні норми української мови

<p>Перелік питань/завдань, що вноситься на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
---	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості артикуляції голосних і приголосних звуків української мови. 2. Засоби милозвучності української мови. 3. Акцентуаційні норми української мови. 4. Порухення орфоепічних норм як результат мовних контактів та впливу діалектного оточення. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. 5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf 6. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf 7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Артикуляція, артикуляційна база мови. 2. Орфоепічні норми української мови. Вимова голосних і приголосних звуків. 3. Уподібнення (асиміляція) приголосних. 4. Евфонія (милозвучність), її специфіка. 5. Акцентуаційні норми української мови. Наголос, його види. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. 5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Користуючись довідковою літературою, поставте знак наголосу в словах. Запам'ятайте правильне наголошення поданих слів. Які слова мають подвійний наголос? Які слова мають побічний (додатковий) наголос? Алфавіт, атлас, батьківщина, безрозмірний, данина, договір, відобразити, громадянин, двадцятип'ятирічний, довідник, загадка, зокрема, котрий, листопад, магістерський, маркер, новина, одинадцять, перепад, пізнання, пільговий, помилка – помилки, поняття, посередині, приклад, сільськогосподарський, спортінвентар, таланити. 2. Запишіть типові орфоепічні помилки, яких припустилися у мовленні суспільні діячі, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. 5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf 6. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf 7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с.

політики, ведучі.	
-------------------	--

Тема № 3. Лексичні норми української мови

Перелік питань/завдань, що вносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Практичне заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Загальна характеристика лексики української мови. Слова іншомовного походження у професійному мовленні. Особливості вживання синонімів у діловому спілкуванні. Пароніми, специфіка їх використання у мовленні фахівців. Словотвірні норми української мови. Основні способи словотворення. 	<ol style="list-style-type: none"> Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> Користуючись довідковою літературою, визначте семантику слів іншомовного походження, назвіть джерело запозичення. Чи збігається лексичне значення слова, вживаного в українській мові, зі значенням у мові, з якої воно походить: лояльний, мажор, маніпулятор, ляпсус, люстрація, сектор, дистанція, еквівалентний, елегантний, імітація, кульмінація, апофеоз, консолідація, віче, ліга, регіон, федерація, полеміка, електорат, кампанія, комюніке, креативний. За допомогою словника доберіть до слів синоніми. Визначте, чи різняться вони відтінками значень, чи є абсолютними. За допомогою тлумачного словника визначте, які слова належать до багатозначних. Зверніть увагу на те, як у словниках подають тлумачення багатозначних слів. Авторитет, апеляція, баланс, 	<ol style="list-style-type: none"> Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf

галузь, горизонт, дефект, інвестор, контракт, оксидация, симптом, стимул.	
---	--

Тема № 4. Словники у професійному мовленні

Перелік питань/завдань, що вносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретична і прикладна лексикографія. 2. Відомості з історії українського словникарства. 3. Типи словників. 4. Українські електронні словники. 5. Характеристика основних фахових словників. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Грищенка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. 5. Mova.info [Електронний ресурс]: лінгвістичний портал. URL: http://www.mova.info/ 6. Академічний тлумачний словник (1970-1980) [Електронний ресурс] : онлайн-версія «Словника української мови» в 11 томах. URL: http://www.sum.in.ua/ 7. Словники України on-line [Електронний ресурс] : український лінгвістичний портал. URL: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте і прокоментуйте поняття «словникова стаття», «заголовне (реєстрове) слово», «реєстр», «дефініція», «варіанти слів (фразеологізмів)», «адекватний відповідник», «ремарки галузеві та стилістичні», «гнізда слів», «фонетична транскрипція», «подвійний наголос», «курсив», «тильда». 2. Ознайомтеся з термінологічними словниками Вашого фаху. Презентуйте одну лексикографічну працю за схемою: автори чи укладачі праці; де підготовлено словник; яку інформацію про терміносистему окремої галузі він містить; приклад однієї словникової статті. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Грищенка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. 5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf

Тема № 5. Українська термінологія у професійному спілкуванні

Перелік питань/завдань, що вносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Термін та його ознаки. Номенклатурні назви. Професіоналізми. 2. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. 3. Загальнонаукова, міжгалузєва і вузькоспеціальна термінологія (приклади термінології вашого фаху). 4. Способи творення термінів. 5. Історія формування фахової термінології. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. 5. Mova.info [Електронний ресурс]: лінгвістичний портал. URL: http://www.mova.info/ 6. Академічний тлумачний словник (1970-1980) [Електронний ресурс] : онлайн-версія «Словника української мови» в 11 томах. URL: http://www.sum.in.ua/ 7. Словники України on-line [Електронний ресурс] : український лінгвістичний портал. URL: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Із фахового підручника доберіть і запишіть текст (8-10 речень). З тексту випишіть 5 термінів і схарактеризуйте їх за планом: <ul style="list-style-type: none"> - дефініція (що означає термін); - ступінь спеціалізації (загальнонауковий, міжгалузєвий, вузькоспеціальний); - походження (власне український, запозичений); - спосіб творення (для власне українських термінів). 2. Користуючись довідковою літературою, доберіть приклади інноваційних термінів вашого фаху: <ol style="list-style-type: none"> а) грецького походження; б) латинського походження; в) англійського походження; г) німецького походження; г) французького походження; д) власне українські за походженням. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. 5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf

Тема № 6. Морфологічні норми української мови

Перелік питань/завдань, що вносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
---	---

<p>Практичне заняття (14 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Норма і основні морфологічні категорії: рід, число, відмінок, ступінь порівняння, час, спосіб, особа. 2. Творення відмінкових форм іменників. 3. Творення форм ступенів порівняння прикметників. Уживання присвійних прикметників. 4. Утворення відтопонімічних іменників, прикметників. 5. Відмінювання числівників. 6. Творення особових і часових форм дієслів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горпинич В. О. Морфологія української мови: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Видавничий центр «Академія», 2004. 336 с. 2. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія: Навч. посіб. К.: Вища шк., 1999. 206 с. 3. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ, 2017. 752 с. 4. Сучасна українська мова. Морфологія.: підручник / За ред. А. К. Мойсеєнка. К. : Знання, 2013. 524 с. 5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запишіть подані іменники в родовому відмінку однини. Поясніть вибір закінчення: ваучер, ринок, вексель, дебет, фініш, документ, папір, термін, експеримент, формуляр, експорт, заголовок, підпис, індекс, заклад, ксерокс, апарат, адресант, бланк, банк, комп'ютер, інститут, адрес, курс, колектив, виробіток, спеціаліст, приріст, студент, відмінок, журнал, стиль. 2. Запишіть подані словосполучення в давальному і кличному відмінках однини: Юрій Іванович, друг Андрій, добродій Литвиненко, пан президент, колега Василенко, панна Наталя, Марія Степанівна, добродійка Шевченко, пані Леся, Василь Іванович, добродій слухач. 3. Запишіть назви жителів міст, укажіть можливі варіанти: Біла Церква, Васильків, Тернопіль, Жашків, Львів, Умань, Житомир, Жмеринка, Черкаси, Донецьк, Євпаторія, Миргород, Фастів, Кагарлик, Золотоноша, Бориспіль, Саки, Феодосія, Хмельницький, Вінниця, Тетіїв. 4. Запишіть можливі форми вищого й найвищого ступенів порівняння до поданих прикметників, утворіть словосполучення з однією з форм кожного слова: адекватний, значний, високий, правильний, актуальний, багатий, офіційний, важливий, доступний, зрозумілий. 5. Запишіть числа словами, розкриваючи дужки й узгоджуючи числівники з іменниками: виявлено близько 560 (одиниця), з'ясовано значення 291 (лексема), проаналізовано більше 170 (поезія), описано на 386 (сторінка), ознайомитися зі 116 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горпинич В. О. Морфологія української мови: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Видавничий центр «Академія», 2004. 336 с. 2. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія: Навч. посіб. К.: Вища шк., 1999. 206 с. 3. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ, 2017. 752 с. 4. Сучасна українська мова. Морфологія.: підручник / За ред. А. К. Мойсеєнка. К. : Знання, 2013. 524 с. 5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf

(тексти), створити понад 1450 (слово), у період з 2000 до 2016 (рік), починаючи з 59 (сторінки), виступили 4 (доктор), 45 (кандидат наук) і 3 (аспірант).

Тема № 7. Синтаксичні норми української мови

Перелік питань/завдань, що вноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Практичне заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порушення норм у вживанні прийменників. 2. Синонімія прийменникових конструкцій. 3. Синтаксичні норми. 4. Порядок слів у реченні. Координація присудка з підметом. 5. Керування в українській мові. 6. Використання однорідних членів речення, вставних і вставлених конструкцій. 7. Використання складних речень у мовленні. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Сучасна українська мова : Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібджанова, В. В. Коломийцева та ін.; за ред. А. К. Мойсієнка ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К. : Знання, 2013. 238 с. 4. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf 5. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe 6. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переписати зі збірників диктантів 2 диктанти на 200 слів, пояснити особливості розташування розділових знаків. 2. Дібрати з художньої літератури десять прикладів складних речень різної структури та скласти їх структурні схеми. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Сучасна українська мова : Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібджанова, В. В. Коломийцева та ін.; за ред. А. К. Мойсієнка ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К. : Знання, 2013. 238 с. 4. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf 5. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe 6. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf

Тема №8. Спілкування як інструмент професійної діяльності

Перелік питань/завдань, що вноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
---	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спілкування і комунікація. Функції спілкування. 2. Види, типи і форми професійного спілкування. 3. Основні закони спілкування. 4. Стратегії спілкування. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2011. 694 с. 4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Невербальні компоненти спілкування. 2. Гендерні аспекти спілкування. 3. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. 4. Стандартні етикетні ситуації. 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 7. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 8. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 9. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Практичне заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культура мови і мовлення. 2. Точність мовлення та слововживання. Вибір слова (полісемія, омонімія, синонімія, паронімія). 3. Чистота мовлення. Просторічні слова, слова-паразити, діалектизми, суржик. 4. Фразеологізми та їх різновиди. 5. Мовні штампи та канцеляризми. 6. Плеоназм і тавтологія. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія вивчення та визначення комунікативно-риторичних якостей мовлення. 2. Правильність як основна комунікативна ознака мовлення. 3. Змістовність і точність. 4. Засоби творення доречності. 5. Багатство та різноманітність мовлення. 6. Логіка як метод переконання аудиторії. 7. Основні види логічних помилок. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготуйте презентацію професії, яку опановуєте в університеті. Орієнтовний план: Чим приваблює обрана професія? Що вам відомо про цей фах? (Історичний екскурс)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська

<p>Наскільки ваша спеціальність важлива, актуальна сьогодні, перспективна? Які ділові, моральні якості допоможуть вам у професійній діяльності? Ким ви бачите себе в майбутньому? Чого Вам потрібно навчатися, щоб досягнути успіху в професійній діяльності?</p>	<p>мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.</p>
---	--

Тема № 9. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття ділового спілкування. 2. Документ і правила його складання. 3. Критерії класифікації документів. 4. Структура тексту документа. Національний стандарт України. 5. Зміст і розташування реквізитів документів. 6. Різновиди документів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бибик С. П., Сюта Г. М. Ділові документи та правові папери. Харків : Фоліо, 2005. 493 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. К.: Арій, 2008. 424 с. 4. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 5. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Документи щодо особового складу (автобіографія, заповіт, заява, пропозиція, рапорт, резюме, скарга). 2. Довідково-інформаційні документи (довідка, доповідна записка, звіт, огляд, посвідчення, пояснювальна записка, протокол, витяг з протоколу, запрошення, оголошення, телеграма, доручення, квитанція, перелік, розписка). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бибик С. П., Сюта Г. М. Ділові документи та правові папери. Харків : Фоліо, 2005. 493 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. К.: Арій, 2008. 424 с. 4. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 5. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ділове листування. 2. Класифікація листів. Реквізити листів та їх оформлення. 3. Звертання у листах, початкові фрази різних типів листів. 4. Завершальні речення листа. Прощальні фрази листа. 5. Типові мовні звороти листів-вибачень, листів-подяк, листів-вітань. 6. Різниця між характеристикою і 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бибик С. П., Сюта Г. М. Ділові документи та правові папери. Харків : Фоліо, 2005. 493 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. К.: Арій, 2008. 424 с. 4. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с.

рекомендаційним листом.	5. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Напишіть резюме про себе для участі у конкурсі: для поїздки на практику до Англії; для навчання в університеті Німеччини.	1. Бибик С. П., Сюта Г. М. Ділові документи та правові папери. Харків : Фоліо, 2005. 493 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. К.: Арій, 2008. 424 с. 4. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 5. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.

Тема № 10. Наукова комунікація як складник фахової діяльності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Науковий стиль: загальна характеристика. 2. Становлення і розвиток наукового стилю української мови. 3. Особливості наукового тексту. 4. Анутовання і реферування наукових текстів. 5. Оформлення результатів науково-дослідної діяльності студентів.	1. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови. К: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с. 2. Основи наукового мовлення: навч.-метод, посібн. / Уклад. Т. В. Симоненко. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького. 2005. 80 с. 3. Семеног О. М. Культура наукової української мови: навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/131.pdf 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 856 с.
Практичне заняття (2 год.): 1. Характеристика наукового стилю. 2. Підстилі та жанри наукового стилю. 3. Визначення і призначення анотації. Види анотацій. Структура і зміст анотації. Вимоги до анотацій. 4. Визначення і призначення реферату. Види рефератів. Структура і зміст реферату. Вимоги до реферату.	1. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови. К: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с. 2. Основи наукового мовлення: навч.-метод, посібн. / Уклад. Т. В. Симоненко. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького. 2005. 80 с. 3. Семеног О. М. Культура наукової української мови: навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/131.pdf 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 856 с.

<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні види і форми перекладу. 2. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською мовою. Переклад термінів. 3. Особливості редагування наукового тексту. 4. Найпоширеніші синтаксичні помилки у наукових текстах та шляхи їх уникнення. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови. К: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с. 2. Основи наукового мовлення: навч.-метод, посібн. / Уклад. Т. В. Симоненко. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького. 2005. 80 с. 3. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/131.pdf 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 856 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості усного наукового мовлення. 2. Композиційно-логічна побудова усної наукової доповіді, виступу. 3. Мовна особистість доповідача. 4. Наукові заходи як засіб виявлення культури наукової мови. Наукова конференція. Науковий діалог. Дискусія. Наукова суперечка. Електронна презентація наукового виступу. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови. К: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с. 2. Основи наукового мовлення: навч.-метод, посібн. / Уклад. Т. В. Симоненко. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького. 2005. 80 с. 3. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/131.pdf 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 856 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Доберіть тексти фахового спрямування з наукових джерел російською й англійською мовами (10-12 речень) та перекладіть їх українською мовою. Прокоментуйте особливості перекладу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови. К: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с. 2. Основи наукового мовлення: навч.-метод, посібн. / Уклад. Т. В. Симоненко. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького. 2005. 80 с. 3. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навчальний посібник для студ. вищих навчальних закладів. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/131.pdf 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 856 с.

Заочна форма навчання

Тема № 1. Вступ. Державна мова – мова професійного спілкування

Перелік питань/завдань, що вноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання навчальної дисципліни, її наукові основи. 2. Природа і функції мови. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Гриценко П. Українська мова: державна і державотворча. Український інформаційний простір.

<p>3. Місце української мови серед мов світу. Проблема походження української мови.</p> <p>4. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.</p> <p>5. Поняття літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.</p> <p>6. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.</p> <p>7. Мовна, мовленнєва, комунікативна професійні компетенції.</p> <p>8. Мовні норми. Класифікація мовних норм.</p>	<p>Число 2. К., 2014. С. 19–27.</p> <p>3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник. 2-ге видання. К.: ВЦ Академія», 2006. 368 с.</p> <p>4. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Грищенка. 3-те вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с.</p> <p>5. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с.</p> <p>6. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с.</p> <p>7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Доберіть і запишіть 5-6 аргументів, щоб підтвердити тезу «Розмовляти українською мовою – престижно».</p> <p>2. Визначте і прокоментуйте поняття «українська мова», «літературна мова», «сучасна українська літературна мова», «мовна норма», «культура мови», «кодифікація мови».</p> <p>3. До запропонованих слів доберіть українські відповідники: акцент, генеза, белетрист, демаскувати, капітальний, аналогічний, превентивний, деградація, еволюція, тотальний, латентний, гіпотеза, ігнорувати, лаконічний, наївний.</p>	<p>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf</p> <p>2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Грищенка. 3-те вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с.</p> <p>3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с.</p> <p>4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с.</p> <p>5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf</p> <p>6. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf</p> <p>7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ: Алерта, 2011. 694 с.</p>

Тема № 2. Лексичні норми української мови

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <p>1. Загальна характеристика лексики української мови.</p> <p>2. Слова іншомовного походження у професійному мовленні.</p> <p>3. Особливості вживання синонімів у діловому</p>	<p>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf</p> <p>2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Грищенка. 3-те вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с.</p> <p>3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с.</p>

<p>спілкуванні.</p> <p>4. Пароніми, специфіка їх використання у мовленні фахівців.</p> <p>5. Словотвірні норми української мови. Основні способи словотворення.</p>	<p>4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с.</p> <p>5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf</p> <p>6. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Користуючись довідковою літературою, визначте семантику слів іншомовного походження, назвіть джерело запозичення. Чи збігається лексичне значення слова, вживаного в українській мові, зі значенням у мові, з якої воно походить: лояльний, мажор, маніпулятор, ляпсус, люстрація, сектор, дистанція, еквівалентний, елегантний, імітація, кульмінація, апофеоз, консолідація, віче, ліга, регіон, федерація, полеміка, електорат, кампанія, комюніке, креативний.</p> <p>2. За допомогою словника доберіть до слів синоніми. Визначте, чи різняться вони відтінками значень, чи є абсолютними. За допомогою тлумачного словника визначте, які слова належать до багатозначних. Зверніть увагу на те, як у словниках подають тлумачення багатозначних слів. Авторитет, апеляція, баланс, галузь, горизонт, дефект, інвестор, контракт, оксидація, симптом, стимул.</p>	<p>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf</p> <p>2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с.</p> <p>3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с.</p> <p>4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с.</p> <p>5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf</p> <p>6. Український правопис. 2019. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf</p>

Тема №3. Українська термінологія у професійному спілкуванні

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <p>1. Термін та його ознаки. Номенклатурні назви. Професіоналізми.</p> <p>2. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів.</p> <p>3. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія (приклади термінології вашого фаху).</p>	<p>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf</p> <p>2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с.</p> <p>3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с.</p> <p>4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684</p>

<p>4. Способи творення термінів. 5. Історія формування фахової термінології.</p>	<p>с. 5. Mova.info [Електронний ресурс]: лінгвістичний портал. URL: http://www.mova.info/ 6. Академічний тлумачний словник (1970-1980) [Електронний ресурс] : онлайн-версія «Словника української мови» в 11 томах. URL: http://www.sum.in.ua/ 7. Словники України on-line [Електронний ресурс] : український лінгвістичний портал. URL: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: 1. Із фахового підручника доберіть і запишіть текст (8-10 речень). З тексту випишіть 5 термінів і схарактеризуйте їх за планом: - дефініція (що означає термін); - ступінь спеціалізації (загальнонауковий, міжгалузевий, вузькоспеціальний); - походження (власне український, запозичений); - спосіб творення (для власне українських термінів). 2. Користуючись довідковою літературою, доберіть приклади інноваційних термінів вашого фаху: а) грецького походження; б) латинського походження; в) англійського походження; г) німецького походження; г) французького походження; д) власне українські за походженням.</p>	<p>1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. URL: http://cul.com.ua/preview/Ukr_mova_za_prof_Gricenko.pdf 2. Сучасна українська літературна мова : підручн. / За ред. А. П. Гриценка. 3-тє вид. К. : Вища школа, 2002. 439 с. 3. Сучасна українська літературна мова. Підручн. / За ред. М. Я. Плющ. 7-ме вид. К. : Вища школа, 2009. 430 с. 4. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с. 5. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf</p>

Тема №4. Спілкування як інструмент професійної діяльності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): 1. Спілкування і комунікація. Функції спілкування. 2. Види, типи і форми професійного спілкування. 3. Основні закони спілкування. 4. Стратегії спілкування. 5. Невербальні компоненти спілкування. 6. Гендерні аспекти спілкування. 7. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. 8. Стандартні етикетні ситуації.</p>	<p>1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2011. 694 с. 4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.</p>

<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культура мови і мовлення. 2. Точність мовлення та слововживання. Вибір слова (полісемія, омонімія, синонімія, паронімія). 3. Чистота мовлення. Просторічні слова, слова-паразити, діалектизми, суржик. 4. Фразеологізми та їх різновиди. 5. Мовні штампи та канцеляризми. 6. Плеоназм і тавтологія. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 6. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 8. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготуйте презентацію професії, яку опановуєте в університеті. Орієнтовний план: Чим приваблює обрана професія? Що вам відомо про цей фах? (Історичний екскурс) Наскільки ваша спеціальність важлива, актуальна сьогодні, перспективна? Які ділові, моральні якості допоможуть вам у професійній діяльності? Ким ви бачите себе в майбутньому? Чого Вам потрібно навчатися, щоб досягнути успіху в професійній діяльності?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.

Тема № 5. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття ділового спілкування. 2. Документ і правила його складання. 3. Критерії класифікації документів. 4. Структура тексту документа. Національний стандарт України. 5. Зміст і розташування реквізитів документів. 6. Різновиди документів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бибик С. П., Сюта Г. М. Ділові документи та правові папери. Харків : Фоліо, 2005. 493 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. К.: Арій, 2008. 424 с. 4. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 5. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Документи щодо особового складу (автобіографія, заповіт, заява, пропозиція, рапорт, резюме, скарга). 2. Довідково-інформаційні документи (довідка, доповідна записка, звіт, огляд, посвідчення, пояснювальна записка, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бибик С. П., Сюта Г. М. Ділові документи та правові папери. Харків : Фоліо, 2005. 493 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний

<p>протокол, витяг з протоколу, запрошення, оголошення, телеграма, доручення, квитанція, перелік, розписка).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ділове листування. 4. Класифікація листів. Реквізити листів та їх оформлення. 5. Звертання у листах, початкові фрази різних типів листів. 6. Завершальні речення листа. Прощальні фрази листа. 7. Типові мовні звороти листів-вибачень, листів-подяк, листів-вітань. 8. Різниця між характеристикою і рекомендаційним листом. 	<p>посібник. К.: Арій, 2008. 424 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 5. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Напишіть резюме про себе для участі у конкурсі: для поїздки на практику до Англії; для навчання в університеті Німеччини. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бибик С. П., Сюта Г. М. Ділові документи та правові папери. Харків : Фоліо, 2005. 493 с. 2. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf 3. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. К.: Арій, 2008. 424 с. 4. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с. 5. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2008. 342 с.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на практичних заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота (проводиться в письмовій формі, кожен варіант включає 3 питання, з них перше – тести, друге – теоретичне, третє – практичне, відповіді на які дають можливість всебічно оцінити рівень знань студента).

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант №1

I. Розв'язати тести:

1. Де всі словосполучення правильні?

- а) взяти участь, згідно до постанови;
- б) приймати участь, відповідно до постанови;
- в) згідно з постановою, брати участь;
- г) приймати участь, за постановою.

...

II. Мовні особливості офіційно-ділового стилю.

III. Переписати, вставляючи на місці крапок, де треба, пропущені букви чи апостроф і потрібні розділові знаки.

Освіта забе...печує віл...не володін...я д...ржавною рідною й кіл...кома іноземними мовами. Р...алізація мовної стратегії ...дійс...нюєт...ся комплексним і послідовним упроваджен...ям адміністративних науково-м...тодичних роз...яс...нювал...но-пропагандис...с...ких заходів (*Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті*).

Форма підсумкового контролю – залік

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
1-50	не зараховано

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження

	власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Індивідуальне науково-дослідне завдання	5
Презентація	5
Анотування та реферування наукових праць	5

Оцінювання *ІНДЗ* здійснюється за такими критеріями: правильність складання та оформлення, наявність всіх компонентів у вступі, відповідність вимогам академічного письма. Критеріями оцінювання *презентації* є повнота, технічна якість висвітлюваного матеріалу, рівень обізнаності студента в означеній проблемі. Критеріями оцінювання *анотування та реферування наукових праць* є вміння обирати головні тези зі статті, стисло описувати зміст та основні результати дослідження.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Проміжний контроль з означеного курсу проводиться у вигляді модульної контрольної роботи. Відповідь на кожне питання оцінюється за 5-бальною шкалою, і на основі середнього арифметичного здійснюється виведення остаточної оцінки за нижчеподаною таблицею. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

Викладач

(підпис)

М. С. Делюсто
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри української мови і літератури
протокол № 13 від «13» червня 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

А. О. Колесников
(ПІБ)